A°. 1829. No. 23.

BREDASCHE COURANT.

Zaturdag den 6 Junij.

De Bredasche Courant verschijnt geregeld alle Zaturdagen, en is bij alle Postkantoren en voornaamste Boekhandelaren voor den prijs van f 6,00 per jaar verkrijgbaar.
De Uitgevers verzoeken nogmaals hunne geëerde begunstigers, welke advertentien in de Courant wenschen geplaatst te hebben, dezelve vooraf op formaat zegel te willen stellen.

*** De MINISTER van BINNENLANDSCHE ZAKEN, verwittigt het Publiek, dat, uit hoofde van eenige van wege het Departement van Oorlog uit te voeren Werkzaamheden, aan- en buiten *de Hinthamer-poort* te 's Bosch, en de *Ginneken-poort* te Breda, de passage door die poorten zal zijn gestremd:

1°. Door de *Hinthamer-poort* te 's Bosch, van en met den 17den Mei, tot en met den 1sten October 1829; zullende men, gedurende dien tijd, langs den Bedekten Weg, de *Orthen-poort* moeten binnen rijden, terwijl de voetgangers gebruik zullen kunnen maken van den weg over *den Kistdam*, die in de Gracht voor de *Hinthamer-poort* zal worden gelegd.

2°. Door de *Ginneken-poort* te Breda, van en met den 1sten Junij tot en met den 15den Augustus 1829, zullende men, gedurende dien tijd, den weg dienen te nemen door de zoogenaamde *Loopschans*.

P U B L I C A T I E.

BURGEMEESTER en WETHOUDERS der Stad BREDA, brengen bij deze ter kennisse van een iegelijk, dat, te rekenen van den 9en dezer maand tot en met den 15en Augustus aanstaande, de passage door de *Ginneken-poort* zal gestremd zijn, en de Rijtuigen gedurende dien tijd, den weg zullen moeten nemen door de *Loopschans;* doch dat echter voor de Voetgangers de gelegenheid zal bestaan, om door middel van een Ponteveer, aan de *Ginneken-poort* overtekomen.

BREDA, den 4 Junij 1829. DE ROIJ, vt.

Ter ordonnancie van Dezelve;
De Secretaris der Stad,
H. W. SCHRIIKES.

N E D E R L A N D E N.

Breda. — 5 Junij.

Heden vernemen wij alhier, dat de Maatschappij een van deszelfs verdienstelijkste leden heeft verloren. De Ridder A. F. Goudriaan, *buitengewoon Staatsraad en Inspecteur-Generaal van den Waterstaat*, is op den 2den dezer te *Rijswijk* bij *'s Gravenhage*, in den ouderdom van bijna 61 Jaren, aan de gevolgen van eene Zenuwzinkingkoorst overleden. Z. M. de Koning verliest in hem eenen zijner belangrijkste en kundigste dienaren, die niet alleen door zijne uitstekende kunde en bekwaamheden, maar ook door zijne eerlijkheid en trouw zich de achting van *alle* weldenkenden had verworven. Ook onze stadgenooten zullen zich met aandoening den achtingwaardigen man herinneren, die gedurende een zevental jaren, met zijne beminnelijke familie, het naburig *'s Prinsenhage* bewoonde, en met dezelve een voorbeeld was van alle Christelijke deugden; en uit dien hoofde zullen zij wel een traan aan zijne nagedachtenis willen wijden.

— De officiele legerberigten, over Warschau, tot wier hoofdinhoud wij ons, door plaatsgebrek, moeten bepalen, komen op het volgende neder.

De veldtogt aan den Donau, waartoe 120,000 man, allen in den besten toestand, deze rivier overgetrokken waren, is met het berennen van de belangrijke vesting Silistria begonnen, hetwelk op den 17 Mei met zoo veel nadruk als goed gevolg, is uitgevoerd.

Nadat het hoofdkwartier naar Czernowodz verlegd was, rukte de opperbevelhebber, graaf *Diebitsch*, den 13 Mei, aan het hoofd van 21 bataillons infanterie, 16 eskadrons kavalerie en eenige regimenten kozakken, over Kurgouw naar Silistria, hebbende de troepen door de overstrooming van den Donau, met zeer veel hinderpalen te worstelen.

Den 17 Mei, des morgens ten 3 ure, kwam het korps bij het dorp Almelst, 5 wersten van Silistria, zonder op dezen marsch eenigen vijand ontmoet te hebben, en werd alhier in 3 kolonnen verdeeld, de regter onder bevel van den luitenant-generaal *Bartholomeij*, de middelste onder aanvoering van den generaal-majoor *Lasklewitsch* en de linker onder kommando van den Luitenant-generaal *Krassowskij.* De eerste kolonne stootte het eerst op den vijand, die met omtrent 5000 man eenige verschansingen bezet hield. Een levendige aanval van een regiment Kozakken van de Zwarte Zee, tegen eene op de hoogte geposteerde massa ruiterij, was het teeken tot een algemeen gevecht, waarvan de uitslag was, dat de op alle punten terug geslagene Turken, op niets anders bedacht waren, dan de vesting vlugtende te bereiken.

De door den contre-admiraal *Patiniotti* aangevoerde Donau-flotille, ondersteunde van deze zijde de russische bewegingen, zoo dat de insluiting van de zeer uitgestrekte vesting Silistria in éénen enkelen dag niet alleen volkomen is bewerkstelligd, maar ook de wallen tot op den afstand van een geweerschot genaderd.

Het verlies der Turken op den 17 Mei kan op 4 à 500 man aan dooden en gekwetsten worden berekend; van de Russen zijn 150 man, deels gedood, deels gekwetst geworden.

De admiraal *Greigh* heeft, nadat hij te Sisipolis het berigt van de verschijning der Turksche vloot in de Zwarte Zee bekomen had, zich gehaast om met het onder zijn bevel staande eskader onder zeil te gaan en de vijandelijke vloot te gemoet te zeilen.

Gent. — 1 Junij.

Nadat Z. M. de Koning Antwerpen, Vlissingen en deze stad met Hoogstdeszelfs tegenwoordigheid vereerd heeft, is Z. M. den 1 Junij 's morgens ten 8 ure van laatstgemelde stad naar Tronchiennes vertrokken, vergezeld van de eerewacht der fabrikanten. Z. M. begeeft zich vervolgens naar Brugge; Woensdag naar Ostende langs den nieuwen straatweg; voorts naar Yperen en Kortrijk; Donderdag naar Oudenaarde; Vrijdag over Grammont, Ninove en Aalst naar Termonde; en Zaturdag naar Wetteren, van waar Z. M. langs den weg van la Croix de Bourgogne, Oordegchem en Aalst naar Brussel zal terug keeren.

De Koning heeft gisteren de St. Bavo-Kerk bezocht, en alle de kapellen van dezelve, benevens de onderaardsche kerk bezigtigd. Z. M. heeft aan de vicarissen-generaal, bij die gelegenheid het berigt medegedeeld dat de Paus den 18 Mei de bisschoppen voor de Zuidelijke provincien benoemd heeft: een buitengewone courier heeft die tijding aangebragt.

Brussel. — 3 Junij.

Vrijdag heeft de commissie voor het Middelbaar Onderwijs haar rapport aan Z. M. geteekend en is daarop uit een gegaan.

Z. M. de Koning wordt den 15 dezer te Luik verwacht, alwaar vele feesten zullen gegeven worden. Men had er een prachtig vuurwerk gereed gemaakt.

Te Gend heeft Z. M. onder vele andere feesten, ook het concert der studenten bijgewoond, alwaar 1900 personen tegenwoordig waren. Z. M. heeft den 26 Mei, bij de vaart naar Terneusen, ook Vlissingen aangedaan en de stoomboot *Suriname*, bezigtigd.

— Z. M. is den 1 Junij 's morgens ten 9 ure, te Tronchiennes aangekomen, alwaar Hoogstdezelve door den burgemeester Graaf *d'Hane de Steenhuijse*, is ontvangen; nemende Z. M. na drie kwartier uurs verblijf den weg naar Thielt, begeleid door eene cavaliade van aanzienlijken uit Gend en Tronchiennes. Als bijzonderheid merkt men op, dat bij menschen geheugen, nooit een Koning het territoir van Tronchiennes betreden heeft, en het aan onzen geëerbiedigden en beminden Monarch was voorbehouden, zijn volk te komen zien, in eene gemeente, alwaar de nijverheid niet ter zijde gesteld wordt.

Ten 11 ure des morgens passeerde Z. M. door Deijnze. Toen de Koning op de markt gekomen was, werden de geestelijken en civiele autoriteiten, die Z. M. kwamen complimenteren, bijna verdrongen door de menigte, die onder het geroep van *Leve de Koning! Leve Willem!* zich beijverde om Hoogstdeszelfs rijtuig te naderen, daar elk zijnen geliefden Monarch wilde zien.

Op de grenzen van Westvlaanderen gekomen heeft Z. M. overal dezelfde geestdrift ontwaard. Van alle kanten stroomden de jonge dorpelingen te paard toe, om den stoet te helpen vergrooten. Van deze provincie tot aan Thielt kan men zeggen dat Z. M. eene wandeling heeft gedaan te midden van eene aanzienlijk getal veldbewoners. Het was niet de Souverein van het Rijk, maar een vader in het midden van zijn huisgezin.

Des namiddags omstreeks 4 uren kwam Z. M. te Brugge aan, bij den triomfboog buiten de St. Chatharina-poort, onder het

vreugdegejuich eener ontelbare menigte. Z. M. werd met het lossen van het geschut begroet en door de regering der stad ingehaald. Alle genootschappen van kunst en wetenschap, boden Z. M. hunne hulde aan, gelijk zulks mede door de jeugd der beide seksen geschiedde; hetwelk alles door Z. M. met deszelfs treffende minzaamheid, welke hem alle harten wint, beantwoord is. Het geroep van *Leve de Koning!* werd onophoudelijk door eene ontzaggelijke menigte uitgeboezemd. De Koning heeft vervolgens audientie verleend, welke zeer talrijk was. 's Avonds heeft zich Z. M. te voet naar zijn paleis begeven, te midden van het vreugde-gejuich der menigte, welke zich op zijnen weg bevond.

De Koning is den 2 Junij, 's morgens ten 6 ure, naar Blankenberg vertrokken, alwaar hij de werken aan de kust zal bezigtigen. Na zijne terugkomst te Brugge, zal Z. M. de publieke gestichten en het verdere merkwaardige der stad bezigtigen. Onderscheidene detachementen der schutterij, maakten de eerewacht van Z. M. uit, in de plaatsen, welke Hoogstdezelve met zijne tegenwoordigheid vereerde.

Mengelingen.

Wij zijn en blijven toch allen apen.
JANUS.

(*Vervolg en slot. Zie ons vorig Nommer.*)

INRIGTING DER REGTERLIJKE MAGT.

(41. *Rekesten, behalve de gedurende de diliberatien ingekomene.*)

De meeste der onderteekenaren van deze 41 en zoo vele rekesten, weten, even zoo min als die der in ons vorig nommer behandelde, eigenlijk niet wat zij willen. Ook schijnt de commissie tot de petitien, in haar meergemeld rapport van den 25 Februarij, eenigzins verlegen geweest te zijn, om deze soort van rekesten te analijzeren; immers zoekt zij dezelve met die over de jurij dooreen te mengen. » De organisatie der regterlijke magt, zoo » als die thans is, „ zegt zij," is ook eene der redenen van klag- » ten, en de onherroepelijkheid der regterlijke aanstellingen, zoowel » als de herstelling der regtspleging bij gezworenen, maakt het on- » derwerp uit van deze verzoekschriften, opdat, enz."

Maar, waar heeft men dan in Nederland regters gezien, die van hunne posten ontzet, of, om mij van de taal der rekestranten te bedienen, *geämoveerd* zijn geworden, om dat zij, volgens hun geweten, en niet volgens den wil van dezen of genen minister vonnis gesproken hebben? Zoo lang de rekestranten ons daarvan geene voorbeelden kunnen opgeven, houden wij hun geschrijf voor louter wind, voor geschreeuw zonder geslagen geweest te zijn, voor voorbarigheid, zucht tot oproer, voor hoogst ongepast, op een oogenblik, dat de koning stellig beloofd heeft, » de regeling der » regterlijke magt voor 1°. Januarij 1830, of uiterlijk binnen acht » maanden na de aanneming van het Wetboek van Strafvordering, » te doen plaats hebben," maar vooral voor dien lust tot naäpen, welke de Zuid-Belgische dagbladen in den geest der rekesten-schrijvers hebben weten over te storten. Is er dan in Frankrijk niet reeds lang genoeg over de amovibiliteit der regters gekakeld en *zijn en blijven wij niet allen apen!!*

Niet zoo zacht echter denkt een der welsprekendste leden van de Tweede kamer der Staten-Generaal, een der welmeenendste Vaderlanders, over deze zaak. Z. E. schijnt dezelve vrij zwaarder te tillen, en wij mogen onze lezers de welsprekende zinsnede uit zijn advies, op den 26 Februarij, in die kamer uitgesproken, niet onthouden. Zie hier dan de woorden van den heer *Bijleveld.*

» En zoo worde ik derhalve als van zelf gebragt tot de beant- » woording van de vraag? Hoe zijn dan deze verzoekschriften in » de wereld gekomen?

» Zij zijn bekend, de woelingen, waarmede twee, hemelsbreed ech- » ter in denkwijs van elkander verschillende factiën, sedert langen » tijd, misschien sedert langeren tijd dan wel algemeen vermoed » wordt, ons dierbaar vaderland hebben getracht in rep en roer te » brengen, den rustigen Nederlander onrust aan te jagen, door het » schrikbeeld, als of de dierbaarste en heiligste zijner regten gevaar » liepen van hem ontroofd te worden.

» De handelingen der regering worden in het hatelijkst daglicht » gesteld, en hooge ambtenaren, zij niet uitgesloten, die, vóór nog » maar weinige jaren, bij derzelver benoeming tot de hooge waar- » digheid, waarmede zij als blijk van 's Konings vertrouwen werden » veréérd, en die zij nog bekleeden, hemelhoog werden opgevij- » zeld, worden als door het slijk en modder gesleept, aangeblaft, » verguisd. En waarom? Omdat zij, als mannen van eer, aan eed » en pligt getrouw, tegen zulke woelingen manmoedig het hoofd » durfden verheffen.

» Regterlijke vervolgingen ontstonden uit deze woelingen, en zij, » die op de meest ergerlijke wijze daarbij zich hadden doen zien en » kennen, werden in regten aangesproken, gehoord en in bewaring » gesteld.

» De bij de wet bedreigde straf tegen zulke euveldaden stond hen » te treffen.

» Toen werd er hemel en aarde bewogen, om den loop des regts » te stuiten; — de Regering aan het wankelen te brengen; — aan de » leden der Vergadering, die het geheele volk vertegenwoordigt, als » de stem des volks op te dringen het geraas en getier van hen, » die dat vreedzaam volk in rep en roer hadden gebragt; eindelijk: » aan de Regters het zwaard der geregtigheid te ontwringen; — » waren wel de geschiktste middelen om den schuldigen straffeloos- » heid te bezorgen: en ten einde *dat* doel te bereiken, moesten dan » een aantal (zoogenaamde) smeekschriften worden in de wereld » gebragt, die, door den drom van onderteekenaren, gevoegd bij » de herinnering van het, door middel der drukpers aan de ver- » getelheid onttrokken wapen van de gemeenebest-gezinden, zooda- » nig werken op de gemoederen van allen, die der Hooge Regering » tot raadslieden of dienaren zijn; — die in deze Volks-vertegen- » woordigende Vergadering zitting hebben, of in de Regtbanken en » Geregtshoven het regt moeten handhaven, dat de schuldigen » straffeloos wierden losgelaten; of, dit nu geene plaats hebbende » mogen vinden, aan dezelven kwijtschelding van de door hen ver- » diende straf, waartoe zij regterlijk verwezen zijn, te bezorgen.

» Aan dit doel, het in de wereld brengen der thans behandeld » wordende verzoekschriften, en het met zoo veel aandrang aanbe- » velen der teekening van dezelven, ginds en herwaarts door het » geheele Koningrijk rondgesleurd, — toe te schrijven, — zoo niet » eeniglijk, ten minste voor een voornaam gedeelte, zal wel niet » als van allen grond geheel ontbloot kunnen beschouwd worden.

» Immers, wanneer niet uit het oog wordt verloren, hoe men » de verwezenen als slagtoffers, de Regtsvorderaren als slaafsche » werktuigen, in de hand van hatelijk gemaakte hooge ambtena- » ren, en de Regters als . . . . . ., maar ik deins terug op de » gedachte van het woord te noemen! — aan de natie afschildert, » en daarbij tevens het aandringen op kwijtschelding van de ver- » oordeelden aanbeveelt, als een nieuw voorwerp, waarmede het » aantal verzoekschriften niet ongepast zoude kunnen worden ver- » meerderd."

MINISTERIELE VERANTWOORDELIJKHEID.

(4 *Rekesten, behalve een gedeelte der* 191, *gedurende de diliberatien ingekomen.*)

Dus zijn dan toch de liefhebbers, om van tijd tot tijd eens eenen minister te zien afstraffen, minder in getal dan die van het vrij onderwijs, van eene losbandige drukpers, van de jurij, van eene stipte uitvoering van het konkordaat, en van inamovibele regters, en dat in weerwil, dat eenige van hen zich reeds een eigen regt hebben aangematigd, door, als het ergste gemeen, bij eenen minister de glazen in te slaan. (*) En geen wonder, daar deze rekestranten nog minder weten, wat zij willen dan de vorige. En waarlijk wij zelve zouden naauwelijks aan het denkbeeld van ministers, in eene monarchie, aan iemand anders dan aan den Koning verantwoordelijk, mouwen hebben weten te passen, en nog minder onzen lezers naauwkeurig met den aard van dat onderwerp hebben kunnen bekend maken, zoo wij het reeds eenmaal aangehaalde doorwrochte adres van den heer *Bijleveld* niet hadden voor oogen gehad. Wij kunnen derhalve niet beter doen, dan hetgeen de Middelburgsche burgemeester over dat onderwerp gezegd heeft, onzen lezers insgelijks mede te deelen.

» Wat bedoelt men met verantwoordelijkheid van Z. Majs. ministers, vraagt Z. Ed.?

» Indien men er mede beöogt, „ vervolgt hij," dat de Ministers » verantwoordelijk zijn voor de misdrijven of wandaden, waaraan » zij zich zouden kunnen schuldig maken in de uitoefening van » derzelver functien, dan behoeft het geen betoog, dat zulk eene » verantwoordelijkheid op dezelven rust.

» De Regtbank is zelfs grondwettig aangewezen, voor welke zij, » wegens misdrijven, door hen in de uitoefening hunner ambtsbetrek- » kingen gepleegd, moeten te regt staan, zoodra er door de Sta- » ten-Generaal verlof verleend is, om dezelve te dier zaak in reg- » ten te vervolgen.

» Art. 177. van de Grondwet laat deswege geen' den minsten » twijfel over.

» Het zouden dus ijdel geroep zijn, indien men eene openlijke » verklaring van deze, op de Ministers rustende verantwoordelijkheid » verlangde.

» Niemand betwist het bestaan derzelve; niemand betwijfelt het.

» Maar het is ook niet deze verantwoordelijkheid, welke de lief- » hebbers van de ministeriële verantwoordelijkheid opvijzelen als de » waarborg tegen alle inbreuk op de Grondwet.

» De verantwoordelijkheid der Ministers, welke door dezen wordt » bedoeld, bestaat daarin: »» dat de Ministers verantwoordelijk zou- »» den zijn voor de daden van Hoog Bestuur, welke de Koning, »» uit kracht van de Grondwet uitoefent.""

» Dan zoodanige verantwoordelijkheid bestaat bij ons niet; zij is » gelukkig onvereenbaar met de bepalingen, bij onze Grondwet vast- » gesteld, welke veiligt meer en betere waarborgen aanbiedt tegen » alle overschrijding van onze Grondwet, dan eene zoo hoog op- » gevijzelde ministeriële verantwoordelijkheid, die dáár, waar dezelve » bestaat, nimmer, en, zoo al ooit, zeker zelden, iets goeds te » weeg bragt, zoude kunnen geven.

» Getuige daarvan het onlangs in het naburig Frankrijk gespeeld » kluchtspel!

» Maar wat men hier ook van zegge, en hoe men over de mi- » nisteriële verantwoordelijkheid denke, wij handelen niet *de jure » constituendo*, maar *de jure constituto.* En dan ligt de grond- » wet daar! Wijst de bladzijden aan, op welke van een *Verant- » woordelijk Ministerie* één enkel woord gewaagd wordt.

» Bij meer dan eene gelegenheid is daarover het helderst daglicht » verspreid, zoodanig, dat het onmogelijk is, dat iemand, der zaak » kundig, deswege een ander gevoelen ter goeder trouw kan blij- » ven volhouden.

» Maar van waar dan dat geroep, om die, met onze grond- » wet zoo zeer onvereen te brengen ministeriële verantwoordelijk- » heid?

» Met wat doel wordt dezelve dan ingeroepen?

» Waarom wordt de openbare verklaring van het bestaan derzel- » ve dan met zoo veel hevigheid gevorderd?

(*) Men heeft ons in der tijd verhaald, dat de genen, die het escorte van *de Potter* uitgemaakt en zij, die bij den Minister van Justitie, te Brussel, de glazen hebben ingeslagen, allen fatsoenlijk gekleed waren. Wij hebben van onze echt Noord-Nederlandsche voorouders geleerd, om de zoodanigen, die bij de lieden de glazen insmijten, al waren zij ook in fluweel met goud gekleed, voor wezenlijke straatschenders en het allerergste graauw te houden.

» Zoo niet alles, wat duidelijk spreekt, te zeer bedriegt, dan is » het antwoord zeer eenvoudig, en voor een ieder, die oogen heeft » in het hoofd, allezins duidelijk te ontdekken in hetgeen er omgaat, en wel om ongestraft de daden der Regering te kunnen hoonen en bij de natie hatelijk te maken, onder voorwendsel, dat » het niet zijn de daden der Regering, die men gispt, maar die van » de Ministers.

» Ik zeg ongestraft. Want het is niet onbekend, hoe de Koning en het Vorstelijk Huis, *bij de natie; — in al de deelen van het Koningrijk* — in de grootste achting staan; en de natie dus » dankbaar voor den gelukkigen staat, welken zij geniet, niet te begoochelen is door haar diets te willen maken, dat de welvaart van » deze koninklijke residentie en andere steden — van landbouw en » fabrijken — niet zouden getuigen van het geluk, dat onder 's Konings regering door den Nederlander genoten wordt; — dat (zeg » ik) deze natie al zeer spoedig zich zoude regt verschaffen tegen » hen, die, op de wijze van den dag, zoo schandelijk de daden van » de Regering bezwalken.

» Zij die de natie ophitsen, om, als grondwettig, die ministeriële verantwoordelijkheid te vorderen, de dagbladschrijvers, » die derzelver pennen in gal en edik doopen, om des te scherper te kunnen hekelen, weten te wel hoe zuur het hun zoude » te staan komen, indien de natie konde bevroeden, dat de taal, » waarmede zij het papier bekladden, om quasi de Ministers als » verantwoordelijk voor de daden der Hooge Regering door te halen, regtstreeks tegen de Hooge Regering zelve gerigt is.

» Genoeg hiermede van die zoogenaamde ministeriële verantwoordelijkheid."

Tot zoo verre de wakkere burgemeester van Middelburg, die zich op het onlangs in het naburig Frankrijk gespeeld kluchtspel beroept. Dit kluchtspel, dat nog heden voortduurt, bestaat in pogingen, om de afgetreden Ministers *de Villèle* en *Corbière* eens duchtig ter verantwoording te roepen. — En zouden wij dan ook niet zulk een aardig spelletje drijven? *Zijn en blijven wij dan niet allen apen?*

De Commissie tot de petitien heeft, behalve deze onderwerpen, hoezeer niet in opzettelijke rubrieken, ook nog het gemaal en het gebruik der fransche taal behandeld, welke mede de onderwerpen van vele rekesten geweest zijn. Wat het eerste aangaat, sedert de voordragt, van wege den Koning, bij de tienjarige Staatsbegrooting, tot afschaffing dier belasting gedaan, eene voordragt, welke den rekestranten, zoo min als den hen opstokenden dagbladschrijvers, onmogelijk onbekend kon zijn, schijnen de daartoe betrekkelijke verzoeken vrij doelloos, ten ware het doel mogt geweest zijn, om de mindere volksklasse, quasi door zorgvuldigheid voor hare maag, in hunne belangen te brengen en de regering bij dezelve hatelijk te maken. De verzoeken, om het gebruik der fransche taal voor de regtbanken weder in te voeren, is, sedert de, door den Minister van binnenlandsche zaken, in het openbaar, gedane belofte van een koninklijk besluit, waarbij eene grootere vrijheid voor de fransche taal in authentieke akten zal worden toegestaan, mede genoegzaam zonder doel. Daar echter dit onderwerp, vooral wanneer hetzelve een algemeen gebruik der fransche taal betreft, in onze oogen van hoogst belang is, hopen wij onze gedachten daarover in een volgend nommer te zullen mededeelen.

Wij herhalen dan, tot besluit, het, in een onzer vorige nommers, reeds vermelde, dat de Eerste kamer der Staten-Generaal, het, ten gevolge van alle deze rekesten, door de Tweede kamer, uitgebragte *Adres van mededeeling aan den Koning* heeft verworpen, waarschijnlijk, in de eerste plaats, wegens de onregelmatigheid van het middel, tegen hetwelk dan ook een zeer aanzienlijk gedeelte der leden van de Tweede kamer openlijk heeft geprotesteerd, en, in de tweede plaats, omdat in bijna alle de bij de rekesten opgesomde grieven reeds was voorzien, uit zuivere liefde van Z. M. voor zijn volk, en niet uit ontzag voor een' hoop courantiers of rekesten-fabrijkanten, welke wij vooral niet aanraden, te denken *post hoc, ergo propter hoc* (na onze rekesten, derhalve uit hoofde van onze rekesten).

Zoodat wij dan ook eens, echter zonder het geringste gevolg, het engelsch schuitgevaarte met rekesten hebben nageäapt. De Engelschen houden er een ander middeltje op na, om hunne regering te sarren, hetwelk daarin bestaat, dat, wanneer een der volksmenners, een of ander hoofd van eenen plunder- en brandhoop, een of ander oproer-prediker of schrijver, door de wettige regtbanken, zacht genoeg, in eene geldboete wordt verwezen, hunne kameraden of medepligtigen op verschillende plaatsen bussen stellen, waarin niemand meer dan eene *penny* te gelijk mag werpen, en op die wijze wordt dan kwanswijs de boete bij elkander gebragt, hetgeen zoo veel zeggen wil als: *Victrix causa Diis placuit sed victa Catoni*, dat is, in andere bewoordingen, *het heeft der Geregtigheid behaagd, regt te doen; maar* John Bull, *denkt er anders over.*

Wij kunnen dus, bij de eerste gelegenheid de beste, aankondigingen in de Zuid-Belgische couranten verwachten, waarbij inteekeningen geopend worden, á een stuiver de persoon, om de aan een of anderen oproermaker opgelegde boete te betalen. — » *Wij zijn en blijven immers allen apen.*"

Advertentiën.

IN NAAM DES KONINGS.

VERKOOPING

Ter Rolle van geregtelijke uitwinning bij de Regtbank van Eersten Aanleg, zitting houdende te Breda.

Van eene HUIZINGE, SCHUUR en ERVE of TUIN, aan elkander hoorende, groot circa de Erve vijf Roeden, drie en zestig Ellen en negen en zestig Palmen, gekwoteerd Lett. C. n°. 4, staande en gelegen op het gehugt *de Hel*, onder de Gemeente *Willemstad*, Kanton *Zevenbergen*, Arrondissement *Breda*, Provincie *Noord-Braband*, en belendende: west het fort *de Hel*, oost de Schuur van Hendrik van Gend, noord den Helschendijk, en zuid eigen Erve, bewoond en gebruikt wordende door den gearresteerden JOSUA VAN DER GIJP, hierna genoemd.

Gearresteerd als onroerend goed ter rekwisitie van den Heer WILLEM BRAND, in zijne kwaliteit van Ontvanger der Directe Belastingen der Gemeente *Willemstad*, wonende aldaar, ten dezen geautoriseerd, bij besluit van Zijne Excellentie den Heere Gouverneur der Provincie *Noord-Braband*, van den negenden October jl. C. n°. 6, voor welke domicilium gekozen is ten huize van CASPARUS BEKKERS, Prokureur bij de Regtbank van Eersten Aanleg, zitting houdende te *Breda*, wonende aldaar, op de Ginnekestraat, Lett. B. n°. 86, die ook voor den Rekwirant qq. occupeert, en ten lasten van JOSUA VAN DER GIJP, Arbeider, wonende onder de *Willemstad*, bij proces-verbaal van den deurwaarder JOHANNES CORNELIS VEERMAN Jr., van den negen-en-twintigsten Januarij achttien honderd negen en twintig, geregistreerd te *Breda* den tweeden, overgeschreven ten kantore van bewaring der Hypotheken te *Breda*, den negende, en ter Griffie der Regtbank van Eersten Aanleg, zitting houdende te *Breda*, den negentienden der maand Februarij achttien honderd negen en twintig, en waarvan kopie gelaten is zoo aan den Heer PIETER VAN SANTEN, Griffier *ad interim* bij het Vredegeregt van het Kanton *Zevenbergen*, als aan den Heer JOHANNES VAN OLDENBURGH, Burgemeester der Gemeente *Willemstad*, welke beide het origineel hebben geviseerd.

De eerste afkondiging der memorie van lasten heeft plaats gehad op Maandag den dertienden April achttien honderd negen en twintig, des voormiddags ten tien ure, ter Rolle van geregtelijke uitwinning bij de Regtbank van eersten aanleg, zitting houdende te *Breda*.

De voorloopige toeschatting zal plaats hebben, ter Rolle voorschreven, op Maandag den eersten Junij achttien honderd negen en twintig, des voormiddags ten tien ure.

De voorschreve HUIZINGE *cum annexis*, is door den Prokureur van den Executant qq. op den prijs gesteld van *vijf guldens.*

De Prokureur van den Executant qq.
BEKKERS.

AANBESTEDING.

BURGEMEESTER en WETHOUDERS der Stad BREDA, zullen op Maandag den 15 Junij 1829, des middags ten twaalf ure, ten Stadhuize aldaar, aan den minstdoenden, bij Inschrijving en Opbod, onder nadere approbatie, van H. E. G. Achtb. de Heeren Gedeputeerde Staten der Provincie *Noord-Braband*, in één Perceel in het openbaar Aanbesteden:

Het UITDIEPEN der Rivier de Mark, *of* Haven, *binnen dezelve Stad, te rekenen van den Boom aan de Waterpoort, tot aan de Inundatie-Sluis, in den Kapitale-Wal, beslaande eene lengte van Negen honderd Negen-en-zestig ellen.*

Het Bestek of de Conditien van Aanbesteding, liggen dagelijks, uitgenomen op Zon- en Feestdagen, op de gewone uren, ter lezing voorhanden op Stads Secretarij, alwaar tevens van de teekening der profilen inzage zal gegeven worden; en nader onderrigt is te bekomen bij den Stads Architect J. J. GROOTENS.

BREDA, den 18 Mei 1839.

Ter Ordonnancie van Burgemeester
en Wethouders voornoemd,
De Secretaris der Stad,
H. [illegible]UIKES.

BEKENDMAKING.

Het Gemeentebestuur van *Steenbergen* zal onder nadere approbatie van de Edel groot achtbare Heeren Gedeputeerde Staten der Provincie *Noord-Braband*, ten raadhuize van *Steenbergen*, op Dingsdag den 16 Junij 1829, des voormiddags te 11 uren, publiek aan den minstdoenden aanbesteden:

Het maken en stellen van eenen TOREN op het Raadhuis aldaar, met de daardoor noodige veranderingen en verdere reparatien aan dat gebouw, benevens de levering van de daartoe gevorderd wordende materialen, enz. Zullende het bestek en de teekeningen, ter Secretarie dezer gemeente, ter lezing van de gegadigden liggen, van den 6 tot den 15 Junij 1829, van des voormiddags 9 tot 12 uren.

Die nadere onderrigting verlangen, vervoegen zich bij den Heer JACOBUS DENISSE, Architect der gemeente *Steenbergen.*

Steenbergen den 3 Junij 1829,

Het Gemeentebestuur voornoemd,
WIJNMALEN, Vt.
Ter ordonnantie van hetzelve
de Secretaris
TACHOEN.

---

§ Men verlangt ten spoedigste op voordeelige voorwaarden, een *Meesterknecht* in een *Bierbrouwerij*, welke grondige kennis heeft, zoowel van de MOUTERIJ als BROUWERIJ, en vooral voorzien van de beste getuigschriften van braaf en zedelijk gedrag.

Nader onderrigt hier omtrent in persoon, bij BROESE & Comp., te Breda.

D. H. LEICKERING,

heeft de eer, zijnen geëerden begunstigers door deze te annonceren, dat bij hem te bekomen is: Alle soorten van MEUBEL-PAPIER, van dit jaar vervaardigd, en meer dan 200 differentie, allen van de beste Fabrijken, Groote en Kleine SCHOORSTEEN-STUKKEN, in Schilder- en Plaatwerk, differente Landschappen, aparte Randen, Lambruizeringe, Marmeren en Effen Papieren, Behangsel-Linnen en Vertinde Spijkers, Schilderdoek, Tafeldoek op Linnen en Katoen, van alle breedten, Wit en Zwart Rijtuigdoek, 5 differente Modellen Corsetten van het thans gezochte *Bazin d'Orleans*, Zeemen-, Nanquin- en Linnen Mans-Corsetten, Schortbanden, Bretels, Elastieke Koussen-banden, Handschoenen, Poederkwasten, Tabaks-Zakken, Zijden en Fluweelen Kols, Witte Idem, met Balijnen, Paardenhaar en Elastiek, Mutsen in alle soorten, Zeemen Lappen en Leer, Blanzette en Achter-balijnen, Pelterijen, gemaakt en ongemaakt, Bedvellen en kleinere Schapen-Vachten; hij maakt oude Pelterijen als nieuw schoon, en neemt dezelve in bewaring, en belooft eene prompte bediening.

BREDA, den 5 Junij 1829.

BELANGRYK BERIGT.

*** Bij P. MONINX, Muzijkhandelaar te BREDA, zijn thans te bekomen: Zeer fraaije brillant gemonteerde PIANO FORTE'S, groot Zes Octaven, van een ronden en buitengewoon zuiveren toon, naar de Engelsche manier vervaardigd in gepolitourde Maghonijhouten kasten.

Berigt en Prijs-Courant derzelve is bij bovengemelde gratis verkrijgbaar. (Brieven Franco).

De ADMINISTRATIE der KON. DILIGENCES, *l'Union*, hebben de eer ter kennisse van het geëerd Publiek te brengen, dat het vertrek hunner DILIGENCES, te beginnen van eersten Junij, afrijdende in het Logement *de Kroon*, van deze Stad is bepaald, te weten:

Naar *Amsterdam*, langs *Dordrecht*, *Rotterdam* en *'s Hage*, des morgens ten drie ure.

Naar *Amsterdam*, langs *Gorcum* en *Utrecht*, des morgens ten tien uren.

Naar *Antwerpen*, *Brussel* en *Gend*, de eerste, 's morgens ten acht ure.

Naar *Antwerpen* en *Brussel*, de tweede, des middags ten twaalf ure.

Naar *'s Bosch*, *Nijmegen*, *Arnhem* en *Zutphen*, des morgens ten drie ure.

Naar *'s Bosch*, de tweede, des middags ten twaalf ure.

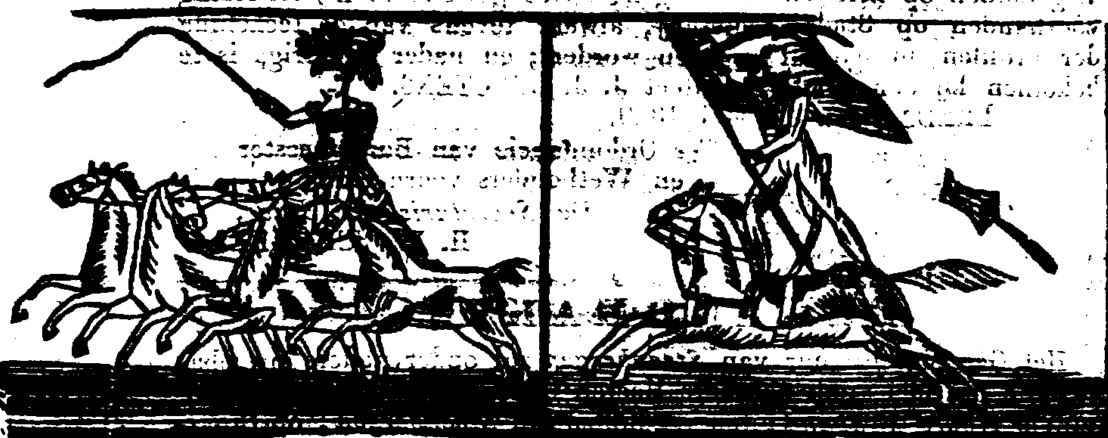
BREDA, den 6 Junij 1829.

GROOTE KONINKLIJKE

CIRQUE OLYMPIQUE,

BAPTISTE-LOISSET.

Op de Gasthuisvelden te Breda.

Bovengemelde heeft de Eer het publiek te berigten, dat hij alhier is gearriveerd met zijne groote CIRQUE OLYMPIQUE, bestaande uit een twintigtal uitstekende KUNSTRIJDERS en RIJDERESSEN, en twee en dertig uitmuntende gedresseerde PAARDEN, van het voornaamste Ras. De eerste Representatie zal gegeven worden op Zondag den 7 Junij aanstaande, en vervolgens gedurende de Kermis alle avonden precies ten 7 ure aanvang nemende.

Bovengemelde, voordeelig bekend in alle Staten van Europa, zal ook hier niets onbeproefd laten, om, door het uitvoeren der ongehoordste stukken, de bewondering van een ieder weg te dragen. Alzoo vleit hij zich, in de welingerigte en veilige Manége, alwaar men voor alle wind en regen, ja zelfs voor de minste togt bewaard is, en waaraan dus geene kosten gespaard zijn, met een talrijk bezoek vereerd te mogen worden.

Alle Avonden zal men nieuwe voorstellingen geven; en steeds met de fraaiste Gostumes uitgedoscht zijn.

Personeel.

De prijs van het Abonnement is bepaalt op f 7,00 voor tien Representatien, hetzij Heeren of Dames. De Inteekeninglijst is ten dien einde bij de uitgevers dezes voorhanden.

NB. *De Kolonel Kommandant dezer vesting zal, bij gelegenheid der Kermis, de Ginneke, Bossche en Antwerpsche poort, tot elf uren des avonds, op klinket houden.*

*** De Notaris J. VERGROESEN, residerende te *Bergen-op-Zoom*, zal, op de natemelden dagen en plaatsen, procederen tot de Publieke Verkooping van de volgende VASTE GOEDEREN, behoorende tot de nalatenschap van wijlen den Heer SIMON PETRUS LEBOT.

Eene wel aangelegde BUITENPLAATS, bestaande in eene kapitale HEEREN-HUIZINGE, met spatieuse KAMERS, KELDER en KEUKEN, voorzien van REGEN- en WEL-POMPEN en verdere Commoditeiten; groote TUINEN en BOOMGAARDEN, beplant met beste Fruitboomen van Zomer- en Wintervruchten; STARREBOSCH, SCHAARBOSSCHEN en DREVEN, beplant met zware hoog opgaande Eiken en Beuken Boomen en Hakhout, alles besloten binnen fraaije Beuken en Doornen hagen, groot circa vijf bunders; -- Zeer aangenaam gelegen aan den weg van *Bergen-op-Zoom* naar *Steenbergen* en nabij het dorp *Halsteren*.

In gebruik te aanvaarden met 1e November 1829.

Eene BOUWHOEVE, staande bij voorm. Buitenplaats, bestaande in HUIS, SCHUUR, WAGENHUIS en verderen TIMMER, met BOOMGAARD, MOESTUIN en DREVEN, beplant met Eiken en Beuken Boomen, ZAAILANDEN, WEIDEN en BOSSCHEN, te samen groot 25 Bunders, gelegen ten Hooge- en in den Oud-Beijemoerpolder, gemeente *Halsteren*.

De HOEVE, ZAAI- en WEILANDEN in huur bij ANTONIE KOOPMANS, tot Stoppeltijd en St. Maarten 1836, voor f 380,00 's jaars, en de BOSSCHEN in gebruik te aanvaarden met de betaling der kooppenningen.

De Goederen zullen in diverse perceelen worden geveild en daarna afzonderlijk of gecombineerd in een of meer partijen worden verkocht.

De Zitdagen zullen worden gehouden te *Bergen-op-Zoom*, op den 13 en 27 Junij 1829, des avonds ten acht ure.

De eerste ten Koffijhuize van de Gezusters ANDRIESSEN en de tweede in het Logement *het Hof van Holland*, bij Jufvrouw de Wed. DANN.

Nadere onderrigting te bekomen bij bovengen. Notaris.

BAL BIJ L. OERS.

*** Bij gelegenheid van de BREDASCHE KERMIS, zal ten zijne huize op de Groote Markt, op donderdag den 11 Junij 1829, des avonds ten 9 ure worden gegeven BAL.

De Entree voor een Heer met of zonder Dame is f 1,00.

---

††† De ondergeteekende heeft de eer haren Stad- en Landgenooten te berigten, dat haar Winkel, bestaande in alle soorten van GALANTERIEN, BYOUTERIEN, etc., thans ruim voorzien is, alles naar den laatsten smaak, van de beste kwaliteit en uitmuntende Fabrijken.

Zij recommandeert zich dus in de genegene attentie van een ieder, zullende alles aanwenden, om het gunstig vertrouwen meer en meer te verdienen.

WED. J. J. FOLLA,
in Galanterien.

---

†††††††††† De ongerteekende heeft de eer, zijne KAMER-BEHANGERS-AFFAIRE, waarin alles wat hiertoe betrekking heeft *civiel* gemaakt en verkocht wordt, op nieuw aantebevelen, en tevens het genoegen te kunnen berigten, dat hij wederom ontvangen heeft een NIEUW en GROOT ASSORTEMENT MEUBEL-PAPIEREN, van 40 Cents tot f 3,00 de Rol, benevens vele soorten van KATOENEN FRANJES, van 12½ Cent tot 1 Guld. de el.

BREDA, den 6 Junij 1829.

H. HUIJSERS, Pz.

A. PANIS EN COMP.

van 's Hertogenbosch,

heeft de eer door deze te berigten, dat hij met zijne Kraam alhier op de Kermis is geplaatst, tegen over het *Zeeuwsche Koffijhuis*, voorzien van een uitmuntend Assortiment, allen, *Gedecatiseerde of Krimpvrije* LAKENS, welke nimmer hunne glans verliezen, zelfs door geen kokend water. Tevens is bij bovengemelden te bekomen: CUIR DE LAINE, gelijk mede DRAP D'ETE voor Zomer Jassen, MODE VESTEN, BRABANDSCHE KIELEN, (bijgenaamd *à la Grecque*).

P. J. ARNAUD,

KOOPMAN IN VERVIERSCHE LAKENS,

heeft de eer te berigten, dat hij van *Verviers* alhier is gearriveerd, met een uitmuntend Assortiment GEDECATISEERDE (*krimpvrije*) VERVIERSCHE LAKENS, ZEPHIRSE en CASEMIERS, in differente kouleuren en kwaliteiten, allen van de beste Fabrijken, tegen verminderde prijzen van 75 Cents tot f 10,00 de El.

Bovengemelde staat met zijn kraam tegen over *de Koornbeurs*.

M. ELION, van Amsterdam,

berigt het geachte Publiek, dat hij alhier is gearriveerd met een BRILLANTE GALANTERIE-KRAAM, staande tegen over de Tabaks-Winkel van den Heer NISSEN, en is voorzien van uitmuntende Theebladen, Serviesen, Spiegels, allezbeste Tafelmessen, Vorken, Lepels, fijne Mahonijhouten Lepelbakken; Theestoven met Marmer-steenen deksels, Parapluiën en echte Chinesche Verlakte Goederen, en al hetgeen verder tot de Galanterien behoort. Verkoopt alles tegen Fabrijks-prijzen.

Te BREDA, bij BROESE & COMP., Boekdrukkers en Boekverkoopers.